

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVII. évfolyam. 290 szám.

Előfizetési árak:

Egy évre ----- 12 •
Félévre ----- 6 •
Negyedévre ----- 3 •
Egy hóra ----- 1 •
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünneppnapok kivételével.

Szerda, december 21.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

Nagybecskerek, december 21.

Torontálvármegye mai közgyűlésének az a körülmény kölcsönöz különös jelentőséget, hogy a törvényhatósági bizottság két vármegyének az átiratával is foglalkozott, melyek az országgyűlés nyugodt és normális tárgyalási rendjének helyreállítása tárgyában intéztettek vármegyénkhöz.

A vármegye közgyűlése az állandó választmány indítványára kimondotta, hogy a képviselőház nyugodt törvényhozási tárgyalásainak biztosítása szempontjából felirati jogával már élt és most újabb feliratnak intézését az okból mellőzi, mert habár a képviselőházban és az egyes országos pártok kebelén belül történtek miatt hazafias aggodalom szülhetne kebelében, mégis megnyugvással tekinthet a jövő elé, mert régi hűveinek a válságos pillanatban történt és általunk nem helyeseltető váratlan kilépése által számban megfogyott országos szabadelvű párt és a felelős kormány-nak hősiességgel határos egyetértő nemes és kötelességtudó magatartása bizonyosságul szolgál arra, hogy eszeréves alkotmányunk megvédése közben mulasztás nem követetik el. Ezen tudat mellett a törvényhatóság annál kevésbé látja újabb felirat intézésének szükségét fennforogni, mert a vármegye összalakosságának a törvényhozási testületben egyedül jogos képviselői, a vármegye országgyűlési képviselői, egy már régebbi időből származó félreértés miatt a szabadelvű pártból kilépett társuk kivételével mindannyian buzgó és egyetértő részt vesznek a nemzeti legszentebb kincs nézetünk szerint egyedül helyes megvédésében.

A törvényhatósági bizottság egyhangulag hozta meg ezen határozatot s az a zugó helyeslés, mely a javaslat felolvasása után a közgyűlési teremben felhangzott, legjobban tanuskodik a mellett, mily helyesen fogta fel e vármegye közönsége a minden igaz hazafi keblét mélyen elszomorító politikai állapotokat.

A közgyűlés lefolyásáról következő tudósításunk számol be.

Jelen voltak:

Dr. Dellimanics Lajos, Botka Béla, Rigó István, Filkovich Boldizsár, Szilágyi Albert, Dr. Vincsehid Erő, Szerényi Odő, Sésőffy Elemér, Hertelendy Ferenc, Hadfy Döme, Weiss Isidor, Steinitzer Géza, Franz J. L., Dr. Kiss János, Meng József, Balázs József, Dr. Brájer Lajos, Dr. Klein Mór, Daniel Ferenc, Hegedűs Kálmán, Napholz Lajos, Zsiros Mihály, Faur Kornél, Boróczy Dezső, Orsós Gáspár, Kovács Mita, Popov Péter, Krumenacker Ferenc, Marton Andor, Dr. Sall Ferenc, Bolyanócs Mátyás, Dr. Plechl Szilárd, Knoll János, Keresztes Aladár, Menczer Lipót, Végh Károly, Poroszkay Béla, Viskalics Milan, Luska Gusztáv, Schindelmann Sándor, ifj. Bobor Gyula, Szalay József, Mayer Rozsó, id. Steinbach Antal, Semsey Gyula, Szekulics Stéva, Baracskov Vasul, Gatter Jakab, Zsiros József, Szabó Ferenc.

Rónay Jenő főispán a b. tagok lelkes eljenzése között elfoglalja az elnöki székot s

szívveljesen üdvözölvén a megjelenteket, megnyitja ezen év utolsó közgyűlését. Viasszaplantván az elmúlt évre, örömmel jelenti, hogy ez évben az uralkodóháznak két tagja is megtisztelte vármegyénket magas látogatásával és pedig József főherceg (éljenzés) és Ferenc Ferdinánd főherceg (éljenzés). Utóbbi nevét be is irta a vármegye vendékönyvébe e szavakkal: Ferenc Ferdinánd főherceg. Indítványozza, hogy a közgyűlés e két magas látogatást vegye örömteljes tudomásul és örökítse meg jegyzőkönyvileg.

Határozatba megy.

Elnök bejelenti továbbá, hogy az országos vörös kereszt-egylet torontáli választmánya elhatározta, hogy a József-kórházban egy szobát berendez, a mennyeiben megkapja az engedélyt, hogy Erzsébet-szobának nevezhesse el. Miután időközben lejött az erre vonatkozó engedély, a vármegye alispánja felkérendő, hogy e célra a vörös-kereszt-egyletnek egy szobát átengedjen.

Elnök főispán bejelenti, hogy vármegyénk egyik kiváló férfit, gróf Csekonic Endre v. b. t. t. nagy kitüntetés érte, a mennyeiben 8 Felsőge az orsz. vörös-kereszt-egylet körül kifejtett buagó munkásságáért a Ferenc József-rend nagy keresztjével tüntette ki. (Eljenzés). Indítványozza, hogy a törvényhatósági bizottság a kitüntetett üdvözölje.

A közgyűlés ily értelemben határoz.

A különböző bizottságok választási eredménye a következő:

I. Állandó választmány

1899. évi január hó 1-től számított 3 évre.

Ausztrelia Ede, Baaden Károly, Baár József, Brájer Lajos dr., Bielek Mihály, Balás Iván, Balázs József, Bayer Alajos, Balicska Béni, Botka Béla Baich Iván br., Benkovich Mihály, Bezuk Lajos, Brusu Vilmos, Bronos Gyula, Babics József, Csekonic Endre gróf, Csávossy Gyula, Csávossy Ignác, Csávossy Béla, Cordier Imre, Daniel János, Dellimanics Lajos dr., Dugyverszki László, Daniel Pál, id. Demkó Pál, Damaszkín Arzén, Daniel Ernő, Duka Géza, Draxler Lipót, Demkó Pál ifj., Ebner Alajos, Euch János, Frankl Vilmos, Filkovich Pál, Franz J. L., Ferch Odő, Fayman Gyula, Georgievics Sándor, Gyertyánffy Andor, Gerliczy Ferenc br., Gyertyánffy László, Gesztessy János, Gudenus Ernő br., Gross György, Góth Ferenc dr., Haronocour Felix gróf, Hettyei Kálmán, Hadfy Döme, Holländer László dr., Joanovics István, Jenovai Imre, Jekelfalussy Zoltán, Jankó Agoston, Kayser Lajos, Karátsonyi Andor, Karátsonyi Jenő gróf, Karátsonyi Aladár gróf, Knyaskó Lajos, Kohner Henrik, Kiss János dr., Kikinday Győző dr., Klein Mór dr., Köhler Ottó, Kuhn Lajos dr., Lokaiček Fülöp, Lindhof János, Liphay Frigyes br., Lebovich Daniel, Lederer Arthur, Lowieser Mihály, Mangold Samu dr., Marton Andor, Mesterovics István, Manojlovics Miklós, Menczer Lipót, Mihalovics Odő, Mayer Rozsó, Nikolics Feodor br., Nákó Kálmán gróf, Pauliny Samuel, Pap Géza dr., Pulay Román, Poroszkay Béla, Plechl Szilárd, Popovics Szilárd, Récsy Gyula, Rónay Ernő, Rónay László, Rónay János, Rözer Adam, dr. Pollák Viktor, Rohoncz Gedeon, Rónay Aladár, Rigó István, Streitman Antal, Szöllőssy Kálmán, Simonsich Géza, Steinbach Antal id., Schreyer Győző, Szöllőssy Lajos, Steinitzer Géza, Szabó Ferencz, Sulpe Vilmos, Solymos Gusztáv, Szentiványi Zoltán, Szalay József, Telecsky Kristóf, Tallián Béla, Tyurtyics Péter, Urban Péter, Vincsehid Erő, Vivrai József, Vécsey István, Vattay Miklós, Viszkidenzky Gusztáv, Winkler

Ignác, Weiss Isidor, Wiener Emil, ifj. dr. Zsiros Lajos.

II. Központi választmány.

1899. évi január 1-től számított 3 évre, vagyis 1901. évi december 31-ig.

Baics Iván br., Babics József, Botka Béla Csekonic Endre gróf, Csávossy Ignác, Csávossy Gyula, Daniel Pál, Dus Sándor, Gerliczy Ferenc br., Gross György, Hadfy Döme, Heim Kristóf, Jekelfalussy Zoltán, Jankó Agoston, Karátsonyi Aladár gróf, Karátsonyi Jenő gróf, Korsós János dr., Kiss János dr., Kuhn Lajos dr., Liphay Frigyes br., Manojlovics Miklós, Mihalovics Odő, Paulini Samuel, Poroszkay Béla, Pulay Román, Petrovics Geraszim, Rigó István, Rónay Ernő, Rözer Adam, Récsy Gyula, Sigmund József, Stassik Ferenc dr., Szathmáry Kálmán, Szöllőssy Lajos, Steinitzer Géza, Tallián Béla, Tyurtyics Péter, Urban Péter, Vécsey István, Zsiros József.

III. Közegészségügyi bizottság

1899. évi január 1-től 3 évre, vagyis 1901. évi december 31-ig.

Balázs József, Balás Iván, Baaden Károly, Braun Vilmos, Eisenstädter Ignác, Klein Mór dr., Kresztics János, Kellner József, Kovácsky Ferenc dr., Kuszling János dr., Magyar Károly dr., Menczer Lipót, Milassin Kálmán, Nónay Pál dr., Pap Géza dr., Paulini Samuel, Puta Jakab, Putits István, dr. Fialowszky Béla, Steinbach Antal id., Szathmáry Kálmán, dr. Haidegger Lajos, Winkler Ignác, Virányi József.

IV. Közigazgatási bizottság

1899. évi január 1-től 2 évre, vagyis 1900. évi december 31-ig.

Vincsehid Erő, Babics József, Tallián Béla, Nikolics Feodor báró, Steinitzer Géza.

V. Igazoló választmány

1899. évi január 1-től 1 évre, vagyis 1899. évi december 31-ig.

Kiss János dr., Klein Mór dr., ifj. Demkó Pál dr., Steinitzer Géza, Vécsey István. A vármegye főispánja kinevezte törvényadta jogánál fogva elnöknek Szabó Ferenc, apátlébanost, tagoknak pedig báró Baich Ivánt, Récsy Gyulát és Szalay Józsefet.

VI. Biráló választmány

1899. évi január 1-től 3 évre, vagyis 1901. évi december 31-ig.

Jankó Agoston, Kayser Lajos, Nikolics Feodor báró, Rónay Ernő, Urban Péter.

VII. Jegyző nyugdíjintézet választmánya.

1899. évi január 1-től 6 évre vagyis 1904. évi decz. hó 31-ig.

Dr. Brájer Lajos.

VIII. Jegyzői szigorló bizottság

1899. évi január 1-től 3 évre, vagyis 1901. évi dec. hó 31-ig.

Elnök: alispán v. törv. helyettese.

Kiss János dr., m. főjegyző, Hadfy Döme, Forster Imre, Vihely Géza, kir. tanfelügyelő, kir. pénzügyigazgató, m. főügyész, m. főorvos, m. főszámvevő, árvasz. elnök, állami anyakönyvvezető. — Póttag: Szabadkay Ignác.

IX. Az 1876. évi VII. t.-cz. 55. §-a alapján ügyész helyettes kijelölése 1 évre 1899. évi dec. hó 31-ig.

Kiss János dr.

X. Az állandó népnevelési bizottság 1899. évi január 1-től 3 évre vagyis 1901. évi decz. 31-ig.

Balás Iván, Babics József, Bobus Károly, Balogh István, Brájer Lajos dr., Balázs József,

Torontáli szőnyeggyár részvény-társaság

Nagy-Becskerek.

1007-1.1-III

Baaden Károly, Bányai Jakab, Csekonics Ede, gróf. Csávossy Béla, Csávossy Gyula, Daniel László, Daniel Pál, Damaszkín Arzen, Dus Sándor, Demkó Pál ifj., Dobos Péter, Dameter Faur, Franz J. L., Ferch József, Gyertyánffy Andor, Greilinger Frigyes, Jesszenszky Ignác, Jesszenszky Nándor, Karátsanyi Jenő gróf, Karátsanyi Andor, Kuhn Lajos dr., Korsós Elemér, Kaufman István, Krsztics János, Klein Mór dr., Knyaszkó Lajos, Leitich Antal, Mihálovics Odón dr., Hajda Géza, Mencer Lipót, Nikolic Feodor br., Pap Géza dr., Plechl Sándor dr., Poroszkay Béla, Petrovics Svetonius, Paulini Samuel, Popovics Bogdán, Rónay Ernő, Rónay László, Récezy Gyula, Rózsa Ignác, S. Illósy Lajos, Steinbach Antal idb., Steinitzer Géza, Szalay József, Szabó Ferenc, Tallián Jenő, Tószeghi Aladár, Telecsky Kristóf, Vécey István, Vinczevidy Izsó, Weisz Izidor, Zsiros Mihály, Zsiros József.

XI. A vármegyei mezőgazdasági bizottság

1899. évi január 1 től 3 évre, vagyis 1901. évi december 31-ig.

I. A zombolyai járásból: Babics József, Bazuk Lajos. — II. A csenei járásból: Csávossy Gyula, Szöllőssy Lajos. — III. A törökbecsei járásból: Karátsanyi Andor, Urbán Péter. — IV. A párdányi járásból: Jenovay Imre, Gudeus Béla báró. — V. A módosi járásból: Gyertyánffy László, Nikolic Feodor báró. — VI. A bánlakai járásból: Daniel Pál, Karátsanyi Jenő gróf. — VII. Az antalfalvai járásból: Vitolic Mihály, Zivkovic János. — VIII. Az alibuzári járásból: Jankovich Dusan, Wiener Emil. — IX. Nagybecskerek város részéről: Poroszkay Béla, Vettay Miklós. — X. Nagybecskereki járásból: Lowieser Mihály, Winkler Ignác. — XI. A pancsovai járásból: Ruppenthal Adám, Szabadkay Ignác. — XII. A nagyszentmiklósi járásból: Rónay László, Schwarze Eberhardt. — XIII. A perjámosi járásból: Liphay Frigyes báró, Polen Péter. — XIV. A törökkanizsai járásból: Gerliczy Ferenc br., Tallián Jenő. — XV. Nagykikindai járásból: Baich Iván báró, Reinor Dávid. — XVI. Nagykikinda város részéről: Jankó Agoston, Vinczevidy Izsó.

Következik a tárgysorozat.
A közgyűlést fél egykor befejezték.

A közigazgatás államosítása. A politikai zűrzavaros helyzetnek, a parlamenti rendes munkásság szünetelésének egyik áldozata — Budapestről nyert információink szerint — a közigazgatás államosítása is, melynek előkészületei pedig már oly előrehaladott stádiumban voltak, hogy az 1899-ik évi rendes állami költségvetés tárgyalása után akarta Perczel Dező belügyminiszter a már teljesen elkészült, még csak véleményezés végett a szaktanácskozmány elé terjesztendő törvényjavaslatokat a képviselőháznak benyújtani. A politikai viszonyok lehetetlenné tették e terv körösztülvitelét és most még hozzávetőleg sem lehet azt megjósolni: mi lesz ezen törvényjavaslatok sorsa. Ha Perczel Dezőnek házelnökké választása esetén Bánffy báró huzamosabb ideig marad meg belügyminiszternek és ismét konszolidált politikai viszonyok köszöntenek be, mindenesetre magára teszi a Perczel-féle tervezetet és azt be is fogja a képviselőháznak nyújtani. De ez a legkedvezőbb esetben sem következhetik be a jövő év vége előtt. A közigazgatás államosításának tárgyalása és előkészülete is hosszabb időt vesz igénybe, úgy hogy teljesen ki van zárva annak lehetősége, hogy a tisztviselői kar mostani megbízatásának lejártá előtt meg legyen a közigazgatás államosítása. Így minden várakozás dacára is a közigazgatási tisztviselők még egy ízben választás alá fognak esni.

HIREK.

Tájékoztató.

December 22. Iskolászéki ülés.
December 31. A kaszinó Szilveszter-estélye.
December 31. Kereskedő ifjak estélye.
Január 3. A t. gazdasági egyesület közgyűlése.
A villamos világításnál állított gőzfűtő reggeli 6 órától nyitva van; hőlgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8 óráig urak részére.

— **A vöröskereszt védnöksége.** A hivatalos lap mai száma jelenti: O császári és apostoli királyi Felsége a következő legfelső kéziratot bocsátotta ki. Kedves báró Bánffy! Indittatva érzem Magamat a vöröskereszt védnökségét Ausztria-Magyarországban, melyet Istenben boldogult nőm Erzsébet császárné és királyné Ő Felsége viselt, további intézkedéséig menyemre Stefánia özvegy koronahercegné és főhercegnőre átruházni. Kelt Schönbrunnban, 1898. évi december hó 16-án. FERENC JÓZSEF, s. k. B. Bánffy, s. k.

— **A honvédség köréből.** Nagy Győző alezredes, a m. kir. 5. honvédegyalgezered parancsnoka a becskereki zászlóalj megszemlélése végett tegnap este Nagybecskerekre érkezett.

— **Tiszteletbeli főszolgabíró.** Torontál-vármegye főispánja Szekeres Zoltán szolgabíró a mai közgyűlés alkalmával tiszteletbeli főszolgabíróvá nevezte ki.

— **Erzsébet királyné emléksobrára**
Rónay Olga főispánné gyűjtőívén folytatólag befolyt:

Markucz Angyalka gyűjtőívén: Orlovát község 20 frt, Szijakov Ráda és Orlovái önk. tűzoltó egyeslet 3-3 frt, Markucz Márk 2 frt, Markucz Angyalka, Hodon Nedejkov, Vukov Riszta, Olvashatlan, Osztain Joszim, Brasovár Vasul, Boim Ist., Hicelstein Károly, Glüksmann Armin, Nakarada Katalin, Tarais E., öz. Predics Ilona, öz. Predics Mária 1-1 frt, Nodelykov Anka 1 frt 50 kr, Marinkovic Jován, Szavin Katicza, Szijakov Milka, Miklya Krszta, Cavetinov Szvetozár, Zivkov Márk, Sztanics Mitutin, Szubics Szima, Mrgics Péter 50-50 kr., összesen . . .	47 50
Ehhez az eddigi . . .	883 35
Eredmény . . .	880 85
Elsőb gyűjtés . . .	13707 63
Főösszeg . . .	14588 48

Ehbből 880 frt 85 kr. a Torontáli takarékos és hitelbanknál van gyűmölcsözőleg elhelyezve.

— **A torontálmezei gazd. egyesület**
1899. évi január hó 3-án d. e. 10 órákor Nagy-Becskeken a vármegyehez nagytermében tartja rendes félévi közgyűlését.

— **A nagybecskereki iskolagyermekbarát egyeslet** áldásos működésének támogatására Torontál-vármegye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésében 25 frtot szavazott meg.

— **Uj ház.** A jövő évben előreláthatólag egy szép épülettel gazdagabb lesz Nagybecskerek városa. Emeltettük már, hogy dr. Deillman aics alispán tervbe vette, hogy a volt Ormódy féle háznak a Zepolya-utcára eső felkét kiépítse, hogy ott helyeztessék el a gazdasági muzeum, a főszolgabírói hivatal, az államiépítészeti hivatal és a kir. tanfelügyelőség. A mai rendkívüli közgyűlés magáévá tette az alispán javaslatát, elfogadta a bemutatott terveket és költségvetést, úgy hogy az építkezést tavaszra már meg is kezdhetik.

— **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** A szegedi ügyvédi kamaránál 1898. december 18-án megtartott tisztújító közgyűlés a következő eredménnyel folyt le: Beadott 179 szavazat. Előnké választott dr. Rósa Izsó 179 szavazattal, Polczner Jenőre esett 18 szavazat. Előnk helyettesé egyhangulag dr. Nyilassy Pál választott meg. Titkár lett dr. Wágmann Ferenc 182 szavazattal, dr. Koszó István kapott 14 szavazatot. Pénztárnok lett Pálffy Sándor egyhangulag és ügyész lett dr. Keleman Béla egyhangulag. Választmányi tagok lettek: Polczner Jenő, dr. Ivánkovits Sándor, Reiniger Jakab, dr. Ujj József, dr. Pártos Simon, dr. Stassik Ferenc (N.-Becske), dr. Seivessy László, dr. Grubits Tivadar (N. Kikinda). Póttagok lettek: dr. Kókay István, dr. Balassa Armin, dr. Gróf Árpád, dr. Gerle Imre.

— **A „Nagybecskereki Sakkör“** e hó 18-án tartotta évi rendes közgyűlését. Filkovich Boldizsár elnök lelkes szavakkal megnyitja az ülést, mire Kálmán Mór titkár felolvassa évi jelentését, melyben visszajáratást vet az egyesletnek a lefolyt év nevezetesebb mozzanataira; kimutatja, mily esaközök felhasználásával s mely akadályok elhárításával lehetne a sakkjátékot terjesztetni s az egyeslet életét erősebb léktetésbe hozni. Zimmerer Győző pénztárnok jelentéséből kitétnik, hogy az egyeslet anyagi rendezettsége teljesen kielégítő, a mennyiben a kiadások fedezése mellett kevés felesleg is mutatkozik. Most megejtett Eckfeld Mór korelnök vezetése alatt a tisztújítás, melynek eredménye szerint előnké választott: Filkovich Boldizsár, alelnökké: Virág Vilmos, titkárrá: Kálmán Mór, pénztárnokká: Zimmerer Győző, ellenőrré: Wolfnger Győző, választmányi tagok lettek: Heidegger Odón, Kokits A. F., Berényi Bódog, Bielek Mihály, Rottenberg Jakab, dr. Krsztonosits Jenő, Eckfeld Mór, Dregits Miklós, Eckstein János, Rippka Armin, Gresits Szvetozár és Ziemiczki Károly.

— **Tavaszi a télben.** Négy nap választ el bennünket a kerécsontól s tavaszi formája van az utcáknak. A havas tél szinte mesevilágba tartozik, a pázsit mindenütt hársnyos zöld s a fákon majdnem kipattannak a rügyek. A virágok nyílnak is, egy egész csokor sárga muskátli láttunk, a melyek a szabadban teremnek. A piacon pedig szintén a szabadban termett sőd fokhagymát árulnak, mint tavasszal szokás. Szóval az idő egészen megfordult.

— **A Festetich szobor.** Az országos magyar gazdasági egyesület kérelme folytán Torontál-vármegye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlése alkalmával a felállítandó Festetich szobor czéljaira 100 frtot szavazott meg.

— **A „Rákóczy-pap“ halála.** Hirtelen halállal mult ki tegnap Nagy-Szent-Miklóson — mint levelezőnk írja — Petrovits Szvetozár gör. kel. román lelkész esperes plébános életének 54-ik évében. A Felső-Torontáli ismert Rákóczy-papja (feltűnően hasonlított a híres magyar vezérre, a miért csak így hívták) még 19 évi is egészséges volt, éjjelre azonban rosszul lett s a hirtelen előhívott orvosi segítség csak órákig tudta meggátolni a halál bekövetkeztét. Híve körében népszerű ember volt a egyházasért tényleg sikra szállt több ízben, a magyarság érdekében azonban mindennek dacára össze tudta egyezni elveivel. Legutóbb egy magyar-román iskolakönyvet is készült kiadni, melynek szövegét a vallás- és közoktatásügyi miniszter is jóvá hagyta, sőt elő is akarta terjesztését mozdítani. Halálát özvegyén kívül egy fia, ki gyógyszerész és leánya, ki Borbély György adótlást neje, valamint nagyszámu rokonság gyászolja. Temetés ma megy végbe.

— **A verseczi hírlapírók estélye.** Ritka multság iránt mutatkozott eddig Verseczen olyan általános érdeklődés, mint az ujságírók január 6-iki estélye iránt. Az estély műsorát a következőkben állapította meg a rendezőség: 1. Prolog. Irta és felolvassa Herczeg Ferenc orsz. gyűl. képviselő. 2. „Kikötésőntött házastárs“ (Eine eheliche Anleihe) vigjáték 1 felvonásban Teuscher Oszkártól, a darabban szereplni fognak: Muresian Irma és Dajkovits Cslesztin urnök, Muresian Sándor, Dajkovits János és Róth Róbert urak. 3. A „Bajazzo“ opéra „Harang Korusa“ „Rukovet“ Mokranyóctól. Enekli a vegyeskar. Husz nő és 16 férfi. 4. Minolog. Előadja Halmos Béláné urnök. 5. Liast Ferencz „Rigoletto phantasia“ zongorán előadja Herczeg Paulina urnök. 6. „Nőnevelő intézet“ („Das Pensionat“) operette 1 felvonás 2 kép Suppé Ferencztől. Szerzők: Horváth Hermína urnök, Fiegert Frieda, Gardics Vidovaz, Fiegert Nina, Gross Róza, Bodó Irma, S. idl Cselosztin, Gattmann Mária, Waldherr Irma, Hatz Beria, Seidl Anna, Neukomm Kszilla, Neukomm Micsa, Nikolits M., Komarovits Zorka, Popovits Darinka, Moissejeva K., Nedejkovits Oga és Nedejkovits Kozsara kisasszonyok. A próbák sorányen folynak.

— **A szegények gyámoltója.** Mint már emeltettük, folyó évi december hó 15 és 17-én Schulppe Vilmosné urnök 4 jószeffalvi szegényosorú ovoda és iskolás gyermek valamint az eleggott és kere eképtelenek között 45 teljes teli öltözetet es tott ki. Ezen övanként megünlő nemesassivű egével számtalan családnak nemcsak hogy kimondhatatlan nyomort enyhítette, de az ovoda és iskolagyermekeknek lehetségessé tette, hogy az iskolát szorgalmasan látogathassák és hasznos polgárai legyenek hazánkuk, a felöltökben pedig fellesztotte az Istenben való hitet és bizodalmat, aki a szegény fohászokdót a legnagyobb nyomorába és végszükségben segíti. Torontál-Jószeffalva község előljárósága örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy törökkanizsai Schulppe Vilmosné, született Karácsonyi Erzsébet urnöknek, a szegények iránt tanusított jó téteményeiért őszinte és forró köszönetét fejezi ki és szívből kívánja, hogy bűkezdésége által okozott örömkönyvek és hálásohajok az Isten számcolya elő kerüljenek és áldja meg az ég azt a nemes szivet és fáradhatlan lelket, aki akkor, a midőn ő maga boldog, nem feledkezik meg ezerek boldogtalanságáról.

— **Kitüntetett virágkereskedő.** Nagy kitüntetés érte Brauneisz Józsefet, ezt a szimpatikus nagybecskereki virágkereskedőt, mikor József főherceg meghívta budapesti virágkereskedése vezetőjének. A váci utcában pompázik az a remek üzlet, a melybe a legmagyarabb főherceg margit-szigeti, alosuti és fumei kertészténekek legszebb termékeit szállítják fel a fővárosi és vidéki községek számára. A milyen örömmel vesszszük tudomásul ezt a megérdemelt kitüntetést, épp oly mértékben sajnáljuk Brauneisz távozását, ki ezentul a fővárosban fogja értékesíteni finom islését, a mely közkedvelté tette nemcsak Nagybecskereken, hanem a Csekonics-uralomban is, mint a hol pályáját megkezdte. A becskereki üzletberendezés ennek folytán eladó, mert Brauneisz már januártól kezdve elfoglalja uj állását. Az ő hű régi községe pedig bizonyára felkeresi ezentul is, ha szép, izléses és olcsó virágot akar szerezni.

Hajtóvadászat a Szapáry-uradalomban. Hétfőn folyt le a jelszett nagy hajtóvadászat a gyálai uradalomban, melyet a fiatal birtokos, gróf Szapáry Pál rendezett több meghívott vendégének a tiszteletére. A kora reggel megkezdett és az esti órákban véget ért vadászatnak gyönyörű tavaszi, napos idő kedvezett. Csak ugy hemzsegett a 600 hajtó által összerelt nyulállomány a vadászterületen. A husz tagból álló előkelő vadászársaság az első hajtásban több mint 800 nyulat ejtett el. Még két hajtás volt és összesen 2000 nyul esett zsákmányul. Szapáry gróf és vendégei még az esti órákban elutaztak a torontálmegyei Rics-Szentpéterre, mely szintén Szapáry Pál gróf tulajdona s ott folytatják a vadászatot.

Egy bánya igazgató öngyilkossága. Szenzációs részleteket jelentenek a „D. K.”-nek Orsováról Klein Izso kőszénbányatársulati igazgató öngyilkossága felől. Az öngyilkosság állítólag összefüggésben áll azzal a rejtélyes rablásal, melyet a kőszénbánya részv. társ. pénztárában követtek el a múlt héten. A Wertheim kasszát ugyanis feltörve találtak a hegyek között és az abban volt 1500 frtyi készpénz hiányzott, a tetteseknek pedig nem sikerült nyomára jönni. Csakhamar azonban súlyos gyanusok merültek fel, hogy Kleinnek része volt a betöréses lopásban és Klein azért rendezte a rablást, hogy eltakarja hűtlen pénkezelését. Lehet, hogy hibásnak érezte magát; lehet, hogy az iszonyú gyanu fölmerülése kergette a kétségbeesésbe, — elég az hozzá, hogy a mérgehez nyult és ily módon kivonta magát minden további bonyodalom alól.

x Megtévésztés. A spanyol és portugál borok vásárlói ez uton figyelemztetnek, hogy gyakran kínálnak bodega borokat, melyek nem a Budapesten, Bécsben és Prágában székelő és az egész continensen elterjedt „The Continental Bodega Company”-től erednek. Ezek az üzletek szintén Bodegáknak nevezik magukat, hogy a hasonló névvel megtévésztésük a közönséget, s úgy lássák, mintha ők a „Continental Bodega” képviselői lennének, boraik azonban csak oly valódiak, mint a bitorolt név, mert csak és kizárólag a The Continental Bodega Company boraik erednek tényleg Spanyolországból és Portugáliából, a minthogy osztatlan elismerésben részesül a Continental Bodega boraiknak jóságáért. Dr. Hirt egyetemi tanár Borooslóban „már rég használtatja üdülő betegével.” Dr. Pfistermeister müncheni udvari orvos azt írja, hogy a Continental Bodega 33. sz. Tarragona boraik öreg emberek és üdülők számára már évek óta rendeli; Dr. Russwarm ambergi dandárörvos rendkívüli erősítő szer gyanánt ajánlja és rendeli a borokat, Dr. Müller hannoveri titk. egészségügyi tanácsos azt írja, hogy kipróbálta a neki beküldött borokat, tisztának, jóízűnek és jónak találta. A próbából fennmaradt bort szegény betegeknek juttatja, a vagyonszoknak pedig feltétlenül ajánlja használatra. Dr. Reh frankfurti egészségügyi tanácsos azt írja, hogy főleg a Portbor az, melyet nagyon gyakran szokott rendelni erősítőnek. Dr. Buttersack heilbronnai udvari tanácsos pedig azt mondja, hogy ajánlja a borokat minden orvos figyelmébe. Vonatközússal a The Continental Bodega Company borsira, sziveskedjék a mai számunkban közzétett hirdetőt figyelemmel kíséreni.

A Horgony-Pain Expeller igazi, népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájásnál, fejfájásnál, köszvény-nél, csuszánál stb.-nél a Horgony Pain Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapítóhatásuknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredményel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter féle Horgony-Liniment” kérendő és a „Horgony” védjegyre kérünk figyelni.

Dalegylet és Dalárda.

— december 21.

Hála Istennek, hogy már ez is megtörtént. A Nagybecskereki polgári dalárda is szervezkedett. Az összehangzat megvan dalár és nép között, csak én jutottam a legnagyobb kellemetlen helyzetbe, a mennyiben folytonos zaklatásnak vagyok kitéve: azzal kizárnak mindig, mondanám meg, mi külfabség van a nagybecskereki polgári dalegylet és a nagybecskereki polgári dalárda között. Tisztelt szerkesztő ur! Engedjen meg, hogy a dalegyletet teszem elől s azután a dalárdát, mert amazt hamarabb tartották a keresztvíz alá. Nagyérdemű közönség! Most egyszer és utoljára megmondom — megjegyzem, hogy saját meggyőződésemből kifolyó véleményemet — hogy a két dalár-testület között alig tudok különbséget tenni, mert mindkettőnek e város polgársága lesz a gyámjaja. Agonista mind a kettő, ha be nem áll az agonia, akkor agonismus következik s kiváncsian epekedik utána, vajjon melyiké lesz a babértanácskozással egy cél felé törekvésnek s valahol az uton találkozni is fognak, csak annyi eltérés van közöttük, hogy a dalegylet magyarul tanácskozik és megszavaz mindent; a dalárda németül elmélkedik és mindent abstimmol.

Vannak mások, kik még közelebről tudják megbirálni a két dalár-testület közötti különbséget. Bizony azon a legkellemesebb hatást szűli, hogy ezen is Nagybecskereknek kell az eszt tenni. Sok'se baj az, annál tisztább kép lesz előttünk a helyzetről. Lássuk, miat vélekedik Wein-rich és Bier-hauer ur.

Találkozik a két jó barát a Bachus templomában s meg jóformán meg se pihennek, nevetve hozzák szóba, hogy itt Nagybecskereki dalegylet és Nagybecskereki dalárda is van. Bier-hauer ur több logikával bírván, legyőzi érvekkel barátját, hogy egyik a másik nélkül semmi, mert ugymond, a polgári dalárda éppen ugy a szájával énekel, mint a dalegylet, csak hogy az öregabb urakból alakult dalárda locsolgatja azt, míg ezen ifju urakból alakult dalegylet köszörüli a torkát s így kötelességünk mind a kettőt alaposan támogatni azon egyszerű okból, ha Walzernál annyira locsolgatnánk torkunkat, hogy némi rekedés állana elő, elmegyünk a dalegyletbe a Hillerhez és kiköszörüljük az ellumpot szerszámot s ugy kacagjuk a világot.

Ezen elmékedést hallva, elismerem, hogy én solo nulla vagyok.

Nera.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése december 21-én.)

Budapest, dec. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén napirend előtt Fejérváry báró honvédelmi miniszter Polónyi Géza tegnapi beszédére reflektálva, kéri az ellenzékot, hogy a véderőt ne vonja bele az ádlatlan szóharcba (tetszés jobbfelől), mert a honvédek esküjükhöz hiven mindenkor teljesíteni fogják kötelességüket. (Élénk helyeslés jobbról.)

Ezután a napirendre került a sor.

Bartha Miklós hosszabb beszédet mond, majd hozzájárul Kossuth határozati javaslatához, mig

Hieronymi Károly ellene van a javaslatnak. Szónok elítéli az obstrukciót, de elítéli Tisza Kálmán javaslatát is. Törvényes felhatalmazás nélkül, ugymond, lehet, de nem szabad adót szedni, mert ez az abszolutizmushoz vezet. Ezért lépett ki a szabadelpvüpartból, de azért a praktikus politika mezején találkozni óhajt vele továbbra is.

Gajári Ödön a jobb oldal folytonos tetszése közepett hatalmas beszédben cáfolja a miniszterelnök és a szabadelpvüpart ellen felhozott vádakát.

Szilágyi Dezső beszámolója.

Budapest, dec. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szilágyi Dezső holnap, csütörtökön délután 3 óraker tartja beszámolóját Pozsonyban. Nyilatkozatait az összes politikai körök élénk érdeklődéssel várják. Szilágyi tájékoztatni akarja a közvéleményt az elnöki állásról való lemondás okairól, továbbá arról, hogy a Tisza-féle javaslatot miért nem írta alá és hogy továbbá miért lépett ki a szabadelpvü partból.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1898. december 21.

A készárutüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	100 kilogr. Ára		kilo	100 kilogr. Ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Bánsági	uj	78	10.35	80	10.60	10.75
Tiszavidéki	„	78	10.55	80	10.80	10.85
Pestvidéki	„	78	10.50	80	10.75	10.80
Bácskai	„	78	10.65	80	—	—
Rozs	uj	elsőrendű	70-72	8.25	8.30	
„	„	másodrendű	—	8.15	8.25	
Árpa	„	takarmány	60-62	8.10	8.40	
„	„	égetni való	62-64	6.70	7.50	
„	„	sőrfőzésre való	64-66	7.70	8.50	
Zab	„	—	39-41	5.70	6.05	
Tengeri	„	bánsági	—	5.55	5.60	
„	„	másnemű	—	5.50	5.55	

Hirdetések.

Torontálmegye Nagy-Szent-Miklósi járás főszolgabírája.

12924. szám. 1898.

1085-32

Pályázati hirdetmény.

A nagy-szt.-miklósi járáshoz tartozó szerb-csanádi körállatorvosi állásra, melyhez Szerb- és Német-Csanád községek tartoznak, ezennel pályázatot hirdetek.

Kérdéses állással 400 frt készpénz fizetés és a szabályrendeletben megállapított díjak vannak egybekötve, továbbá husszemle után járó körülbelül 50 frt. A körhöz tartozik egy uradalom, az itt nyeredő valószínű mellékjövedelem 300 forint.

Felhivom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.c. és az 1888. évi VII. t.c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeket hozzám folyó évi december 31-éig nyujtsák be.

Nagy-Szent-Miklós, 1898. december hó 15-én

Hadfy,
főszolgabíró.

Torontálmegye zombolyai járás főszolgabírája.

12926. szám. 1898.

1087-32

Pályázati hirdetmény.

A szenthuberti körjegyzőségnek 365 frt évi fizetéssel rendszeresített községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám jövő évi január hó 10-éig adják be, mert a később benyujtott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Zsombolya, 1898. december 17.

Fősz. távol:
Dr. Csavosy,
tb. főszolgabíró.

Kérje
a **The Continental Bodega Company**
oildághírű spanyol és portugál borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.
Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.
Saját fiók: **Budapest**
csakis: **IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Gombay-Casinoval szemben.**
625-20.10

Perjámosi főszolgabírószágtól.

10282. szám. 1898.

1088-8.1

Pályázati hirdetmény.

Kis-Ősz községében 365 frt évi fizetés és 300 □-öl konyhakert hasznélvezetével rendszeresített községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom azokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy felszerelt folyamondványaikat 1899. évi január hó 10-éig hozzám adják be.

Perjámoson, 1898. évi december hó 15-dikén.

Gyertyánffy s. k.
főszolgabíró.

A nagybecskereki szolgabírói hivataltól.

16869. szám. 1898.

1090-3.1

Pályázat.

A Bótos községi rendszeresített irnoki állás elhalálása folytán megüresedvén, ezen 300 frt fizetéssel javadal mazott állásra ezennel pályázatot hirdetek; miért felhívom mindazokat, kik pályázni óhajtának, hogy kérvényeiket folyó évi december 31-éig hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezetek figyelembe vételét nem fognak.

Kelt Nagybecskerek, 1898. december 14-én.

Daniel,
főszolgabíró.

Meghívó.

A folyó hó 29-én délelőtt 9 órakor a községi iskolában megtartandó „Mollyfalvi községi hitelszövetkezet” létesítését célzó

alakuló közgyűlésre

van szerencsénk a t. tiszletrészeseket ezenel egybehívni.

Tárgysorozat:

1. Ad hoc közgy. elnök választása.
2. Az alapszabálytervezet felolvasása, megvitatása és az alapszabályok megállapítása után az alakulás kimondása.
3. 5 igazgatósági.
4. 3 felügyelő bizottsági,
5. 12 választmányi tag választása,
6. 2 jegyzőkönyvhiteltesítő kijelölése az elnök által.
7. Esetleges indítványok.

Mollyfalván, 1898. évi december hó 20-dikán.

A „Mollyfalvi községi hitelszövetkezet” szervező bizottsága.

1091-1.1

Védjegy

Mária-czelli Gyomor-cseppek

Legyszerűen hatnak, gyomor-bajoknál nélkülözhetlen és általánosan ismert házi- és népszor.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu felbőfőges, hasmenés, gyomorgés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hanyás, gyomorgörös, szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott gyomorfalterhelésnél ételekkel és italokkal, gilliszta-, májbajok- és hámrhoidáknál.

Emléttet bajoknál a Mária-czelli gyomor-cseppek évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száraz meg száraz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

Kapható valamennyi gyógyszerertárban.

Magyarországi gyógyszerertára Budapest, Király-utca 12.

Magyarországi Török József főraktár.

(964-22.5)

Pancsovai főszolgabírószágtól.

9612. szám. 1898.

1089-2.1

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett glogon-szefkérini községi körorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással 800 frt évi fizetés, 120 frt lakbér, 20. kr nappali és 40 kr. éjjeli látogatási díj élvezete van egybekötve.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járási főszolgabírószághoz 1899. évi január hó 6-ig küldjék be.

A választás 1899. évi január hó 9-én fog Glogon községében megejteni. A megválasztott köteles a Torontálmegyei orvosi nyugdíj egyletbe belépni.

Pancsován, 1898. évi december hó 17-dikén.

Hatás,
szolgabíró.

PAULA-VIZ. P

!! Szenzációs !!

A Paula-viz. A

Az ujonnan felfedezett magyarádi gyógyforrásból, borral vagy annélkül használva, a legjobb gyógyviz gyomor-, bél-, vese-, alhasi bántalmaknál, női és bőrbetegségek ellen.

Számos előkelő orvos által ajánlva. Kivétel a világ összes államaiba.

Vezérképviselőség:

1040-8.5

Nagy-Becskereken

A Schlesinger Gerson A
nagykereskedőnél.

Legolcsóbb és legcélszerűbb

karácsonyi ajándék

egy

Ujságírók-Sorsjegye

melylyel

1 korona

árért

egy

100.000 koronás

és öt 20.000 stb. koronás nyereményt lehet nyerni.

Az összes nyereményeket a kezelőség 20% levonással kívánatra készpénzben visszaváltja. Minden sorsjegy utánfizetés nélkül mind a 6 húzáson játszik.

Huzás visszavonhatatlanul 1899. évi január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

a Budapesti Ujságírók Egyesületének sorsjáték-kezelősége
IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Nagybecskereki takarékpénztár.
Nagybecskereki népbank r.-t. 1036-10.4

Telefon 114. | Grünbaum Vilmos | Alapított 1856.

Legpraktikusabb karácsonyi és ujévi ajándékok!

Férfi-, női- és gyermekruhák.

Egyenruhák és katonai felszerelések.

Divatos bársonyok és selymek. 862-1.24

Férfi- és női téli sapkák, muffok, colliers, blusok, gamasnik, keztyük, fehérneműek stb.

Leszállított olcsó árak.

Grünbaum Vilmos, Nagybecskerek, Hunyady-utca 6. szám.

Nagybecskerek legnagyobb és legrégebbi konfekció-üzlete.